

EKONOMİ VE FİNANS GÜNDEMİ

01-18 Ocak Gündemi

GENEL MAKROEKONOMİK VERİLERE KISA BİR BAKIŞ (18/01/2026)

USD Kuru	43,26
EUR Kuru	50,18
Parite	1,16
Altın Ons	4.595
Altın Gr.	6.395
Brent Petrol	64,13
NİKEL	17.671
CDS	217
Faiz (2Y)	%36,8
TL Ref	%37,62
Enflasyon Tüfe (TÜİK)	%30,07
Enflasyon ÜFE	%25,37
BİST	12.668

DÖNEMİN ÖNE ÇIKAN GÜNDEM MADDELERİ

YURT İÇİ GÜNDEM

- 200 bin TL'yi aşan transferlerde açıklama zorunluluğu ertelendi.
- ÖTV zamları be kez enflasyonun altında kaldı. Akaryakıt'ta %6.95, sigara ve alkolde %7.95
- 2025 yılı enflasyonu % 30,89 oldu. Aralık ayı enflasyonunu TÜİK % 0.89, İTO %1.23, Enag %2.11 olarak açıkladı.
- SSK ve Bağkur emeklisine % 12.19, memur emeklisine % 18.60 zam oranı kesinleşti.
- En düşük emekli aylığını 20.000 TL'ye çıkıyor.
- BES'te devlet katkısı %30'dan %20'ye çekildi.
- Partilerinden ayrılan 3 milletvekili daha AK Parti'ye katılıyor. AKP, MHP, Hüdapar, DEM Milletvekili toplamı 382'ye ulaştı. Anayasa değişikliği için 400 sayısı gerekli.
- Gümrüksüz alışveriş dönemi sona erdi. 30 EURO limiti kaldırıldı.
- Aralık ayında bütçe 518 milyar TL açık verdi. 2025 yılı tamamında ise açık 1.8 Trilyon TL.
- Merkez Başkanı Karahan: "enflasyonda önümüzdeki 2 ay dalgalanma olabilir" dedi.
- Bakan Şimşek Londra'da yaptığı sunumda 2026 sonunda enflasyon %19 olacak dedi.

YURT DIŐI GÜNDEM

- Venezuela
- İnan
- Grönland
- Suriye- YPG
- FED başkanı Powell için savcılar soruşturma başlattı.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Herkese merhaba,

2026 hızlı başladı. İlk önce ABD'nin Venezuale'da yaptığı operasyon ile Başkan Maduro adeta paketlenildi. İnan'da kurların hızla değer kaybı ile başlayan gösteriler tüm illere yayılarak rejim karşıtı geniş eylemlere dönüştü. Trump'ın Grönlandı alma ısrarı tırmandı ve iş ciddi boyuta geldi. Şam yönetimine entegre olmaya direnen YPG'ye yönelik askeri operasyon yapıldı ve fırat'ın doğusuna çekilen YPG sonunda Şam yönetimi ile anlaşma vardı.

Olaylar o kadar hızlı oluyor ki yakalamakta zorlanmaya başladık.

Yurtiçine geçmeden önce yurt dışında yaşanan olayları biraz daha açarak irdelemeye çalışalım.

Dünyada enerji kaynağı olarak ilk kömür ortaya çıktı ve kömür konusunda en hakim ülke olarak İngiltere dünya üzerinde hakimiyet kurdu. Arkasından Petrol ve doğalgaz öne çıkınca ABD-Rusya ve Ortadoğu ülkelerinin etkileri arttı. Yeni dönemin yükseleni ise elektrik enerjisi ve lityum piller. Bu konuda ise ÇİN tartışmasız bir liderlik oluşturuyor. Tüm konuda burdan çıkıyor.

ABD'nin en büyük tehdidi diye nitelendirilen Rusya, gerek petrol fiyatlarının hızla düşmesi, gerekse Ukrayna savaşı ile dünya üzerindeki gücünü ve etkisini kaybetti. Afrika'da vagner ile etkili iken oradan çıktı. Suriye'den çıkarılarak Akdeniz ve Ortadoğu üzerindeki etkisi azaldı. Ukrayna savaşı ile de hem askeri gücü hem de ambargolar ile ekonomik gücü zayıflatıldı. Küba ve Venezuela'ya yardım yapamaz hele getirilerek karayıpher'deki etkinliği de yok edildi. Sonuç olarak Rusya artık ABD için tehdit ve rakip olmaktan çıktı.

Yeni tehdit ise gümbür gümbür gelen ÇİN. O zaman ÇİN'i durdurmak gerekir diye düşünen ABD, bu süreci önceleri yavaş ve derinden politikalarla yapmaya çalışırken, TRUMP sonrası açık yapmaya başladığını görüyoruz. ABD'nin doğrudan silah kullanmak yerine silah olarak kullandığı enstrümanlar olarak **Finansal sistem yaptırımları ve Gümrük vergisi** öne çıkmakta. Finansal sistemin temeli ise dünya ticaretinde kullanılan paranın USD olması ve USD kullanımı nedeniyle tüm sistemin Amerikan bankacılık sistemini kullanma zorunluluğu. ABD finansal sistemini kullanma konusunda ambargo getirilen ülkeler ekonomik olarak ciddi sıkıntılar yaşıyorlar. Onun için bu alan ABD için önemli bir güç ve yaptırım alanı oluyor. Peki bu sistemin temelinde ne var dersiniz, işte onun adı **Petrodolar'dır**. Yıllar önce Suudi krallığını koruma karşılığı, Suudi Arabistan çıkardığı petrolü sadece USD ile satmaya başlaması ile tüm dünyada

Petrol ticareti USD ile yapılır hale geldi. Bu sayede ABD, doları bir silah haline getirerek dünya üzerinde hakimiyet kurmaya başladı. Her kim petrol ticaretinde USD yerine EURO veya başka para birimini kullanmaya kalktıysa (ör: Libya, Irak ve en son Venezuelle) ABD askeri müdahalesine maruz kaldı. Hatırlayın, Trump BRICS üyelerini, doları dışlayarak başka para birimlerini kullanmamaları konusunda sert bir şekilde uyardı. Dolar dışında para ile ikili anlaşma yapan Brezilya ABD'nin hedefindeki ülkelerden biri haline geldi.

ABD dünyanın en çok tüketen ülkesi olması nedeniyle tüm ülkeler için çok ama çok önemli bir ihracat pazarı. Bu durumu bilen Trump yönetimindeki ABD ise gümrük vergilerini yükseltme tehdidi ile tüm ülkelerin ekonomilerini sarsarak ülkeleri zorla kendi tarafına çekmeye çalışıyor. Özünde Çin ile ticaret yapan, Çin malını alan, Çin'e hammadde tedariki içinde bulunan ve yeni partner olarak Çin'i seçen ülkelere karşı bu gümrük tarifesi silahını çok yoğun olarak kullanıyor.

Çin, petrole bağımlılığını azaltmak için güneş enerjisi ve hidrolik santraller vb konulara inanılmaz yatırım yapmakta. Elektrik üretimi ve kullanımı konusunda teknolojik liderliği ele geçirmiş durumda. Nadir elementler dediğimiz kaynaklar konusunda da dünya lideri. Bundan sonraki dönemde Çin ile rekabet edebilmek veya Çin'i yavaşlatarak aradaki teknoloji farkını yakalayabilmek için ABD'nin dünyadaki nadir elemente sahip olan ülkeler üzerinde egemenlikler kurarak yeni bir sömürgecilik süreci yaratması ve ayrıca daha çok petrol üretimi yapılmasını sağlayarak petrol fiyatlarının düşük kalması ve hala tercih edilen bir enerji kaynağı olarak kullanılmasını sürdürmesi gerekiyor. Bunun içinde gerek kendi kaynaklarını piyasaya sürmekte olduğunu, gerekse petrol rezervi yüksek olan ülkeleri kontrol etmesi gerekiyor. İşte tamda bu nedenlerle dünya petrol rezervinin %17'sine ve ayrıca nadir elementlere sahip olan Venezuela'yı kontrolü altına alması gerekiyordu. Nitekim Maduro'yu paketleyerek hem bunu yaptı, hem de diğer ülkelere çok ciddi gözdağı verdi.

Ukrayna konusunda ise Ukrayna'nın kaynaklarını Rusya ile birlikte paylaşma isteği doğrultusunda, Ukrayna'yı yardımı kesme tehdidi ile masaya oturtup, Rusların aldığı toprakları kabul etmesini bekliyor. Böylece Ukrayna'nın nadir elementlerine kavuşmayı arzuluyor. Bu konuda ise diğer Avrupa ülkeleri ile ters düşmüş durumda ve giderek yok olan bir NATO süreci ile karşı karşıya kalabiliriz. Nitekim İngiltere ve Fransa, barış akabinde Ukrayna'ya asker gönderme konusunda gövde gösterisi yaptılar. Avrupa ile ABD arasında diğer çatlak ise Grönland konusunda oluştu. Trump'ın Grönland'ı ne pahasına olursa olsun Danimarka'nın elinden alma isteği Avrupa birliği ülkelerinde çok sert karşılandı ve tepki gösterildi. Trump hemen gümrük tarifesi silahını bir kez daha çekti ve 8 AB ülkesine ilk etapta %10, desteklerini sürdürmeye devam etmeleri halinde ise %25 ek vergi getireceğini açıkladı. AB ülkeleri ise buna boyun eğmeyeceklerini deklere edip, inceleme için Grönlanda kısıtlı sayıda da olsa asker gönderdi. Nato üyesi bir ülkenin topraklarını işgal etmek isteyen ABD'ye karşı Nato üyesi diğer ülkeler.! ABD-Avrupa ilişkileri hiç olmadığı kadar gerilmiş durumda. Kutsal ittifakı olan İngiltere bile bu konuda ABD ile ters düşmüş durumda. Avrupa gerek ekonomik olarak dünyanın gerisine düşmüş iken bir de askeri olarak yıllardır ihmal ettiği harcamaları arttırmaları gerektiğinin farkına vararak bütçelerinde askeri harcamalara yeniden önemli pay ayırmaya başladılar. Avrupa ülkeleri Ukrayna yanında yer alarak Rusya ile gerildi ve enerji alımında ABD'ye yöneldi. Şimdi ise ABD ile gerilen bir Avrupa'nın kendi başına bir güç olması çok zor bir hal almış durumda. Üretim üstünlüğünü Çin'e, askeri üstünlüğünü ABD ve Rusya'ya kaptırmış

bir Avrupa'nın enerji kaynaklarından da mahrum kalması halinde durumu hiç açıcı olmayacaktır. Sanki istemese de Grönland konusunda ABD'ye boyun eğmek durumunda kalacaklarını düşünmekteyim.

Gelelim İran meselesine. İran'da Tahran kapalıçarşısında ekonomik gerekçelerle başlayan eylemler bir anda rejim karşıtlığına dönerek tüm ülkeye yayıldı. Rejim, ekonomik sıkıntılarla baş etmek konusunda yetersiz kalmakta, Suriye'de darbe yedi. Hamas ve Yemen konusunda darbe yedi. Ortadoğu üzerinde etkisi giderek zayıflamakta ve içerde ise baskıdan bunalan halk artık cesaretle sokağa dökülmeye başladı. Bu olayların daha da büyüyen molla rejiminin düşeceği inancı oluşarak, dışardan ABD ve İsrail eylemcilere destek verdiklerini deklare ettiler. Rejim, göstericilere sert müdahale ile karşılık verince tahminlere göre 5.000 kişi hayatını kaybetti. Ülkede internet kesilerek dış dünya ile bağı kesildi. ABD askeri müdahale tehdidinde bulununca geçen hafta boyunca ortalık iyice gerildi. Sonunda İran'dan, "tutuklananları idam etmeyeceğine" yönelik duyumların geldiği söylemi ile ABD askeri müdahale yapmayacağı sinyali verdi. Akabinde de İran'da gösterilerin azaldığı ve rejimin olayları tekrar kontrol altına aldığı haberleri duyulmaya başlandı. Bir anda yeniden Basra körfezi gündem oldu, petrol fiyatları önce yükseldi, sonra geriledi. Bu konudaki şahsi düşüncem, İran halkı artık molla rejimini değiştirmek istese de bunu ABD ve İsrail kışkırtması ile yapmak istemiyor. Kendi içinde de örgütlü bir yapılanma olmadığı ve karşısında silahlı gücü elinde bulunduran ve rejimin yıkılmaması için her türlü sertliği yapmaktan çekinmeyen bir gücün karşısında halk gösterilerinin kısa vadede sonuç alması kolay değildir. Askeri müdahale seçeneği ise İran coğrafyasında kolayca göze alınabilecek bir seçenek değildir. ABD, bu işin halk ayaklanması ile bitmesini yıllardır beklemekte ve askeri operasyondan gerek zorluğu, gerekse Basra Körfezinin kapanması ile birlikte petrol piyasası üzerinde yaratacağı olumsuzluk nedeniyle kaçınmaktadır. Kısacası ABD'nin kara harekatı içeren geniş kapsamlı bir İran operasyonu bana göre mümkün değildir. Uzun vade ise molla rejiminin devam etmesi de çok zordur. Ne zaman ki İran içindeki silahlı güçlerin halk tarafına evrilmesi durumunda rejim değişikliği olacaktır ama bu durumda da bölünmüş ve iç çatışmaların olduğu bir İran coğrafyası ile karşı karşıya kalmamız muhtemeldir. Rejimin daha da büyük sıkıntı içine girmesi için İran ekonomisi üzerinde baskılar kurarak ABD olaya etki yapmaya devam edecektir. Nitekim bu olaylar başlayınca ABD'nin tavrı sadece sözde askeri tehdit ile kalıp, **Tump, İran ile ticaret yapan ülkelerin, ABD ile ticaretlerinde %25 oranında gümrük vergisi ödeyeceğini duyurdu.** Ülkelerin İran ile ticaretini azaltarak İran ekonomisini çökertip, rejimi daha da sıkıştırma yolu ile baskı kurmayı tercih ettiğini gördük.

Dışarıya bakmaya Suriye ile devam edelim. ABD destekli SDG-YPG yapılanmasının Suriye ordusuna katılarak kendini lağvetmesi sürecinde oldukça gergin bir dönem geçirdik. Türkiye tarafından "bu konuda sürenin dolduğunu ve gerekirse müdahale yapacağına" yönelik sert ve kararlı açıklamalar yapıldı. Şara gitti Trump'ı ziyaret etti. İsrail örtülü olarak SDG'ye destek verdiğini duyar olduk. Suriye özelinde gerginlik İsrail-Türkiye-ABD ilişkileri konusunda hassaslaştı. Ayrıca konu yurt içindeki "Terörsüz Türkiye" sürecine zarar verir boyuta geldi. Fırat'ın doğusunda kalması gereken YPG'nin birkaç gün öncesine kadar Halep'te etkin olmaya başlaması üzerine Suriye ordusu harekete geçti ve YPG'yi önce Halep'ten çıkardı, sonra geri çekilip Fırat'ın doğusuna gitmesini sağladı ve akabinde **Suriye Hükümeti ile YPG/SDG arasında kapsamlı ateşkes konusunda anlaşma imzalandı.** Böylece Türkiye'nin direkt müdahale riski ortadan kalmış ve konu Suriye içinde kısmen çözülerek bir rahatlama oluşmuş oldu. Görünen

o ki SDG'ye ABD'nin açık desteği eskisi gibi değil. Ama tamamen de kalkmış değil. Bizim aımızdan hassasiyet devam etmekte. Terörsüz Türkiye sürecinde önemli bir kırılma konusu olmaya devam edecek gibi de duruyor.

Yurtdışında karşılaştığımız önemli gündem maddelerinden biri de FED Başkanı Powel'a yönelik başlatılan soruşturma oldu. Tüm eski FED başkanları bu soruşturmayı kınadı. FED'in binası için yapılan harcamalar öne çıkarılarak başlatılan soruşturmanın tamamen siyasi bir soruşturma olduğu ve Trump'ın isteği dışında hareket eden Powel'a yönelik baskı oluşturmaya yönelik bir soruşturma olduğu, herkes tarafından kabul edilen bir duruma dönüştü. Yakın zamanda değişecek olan FED Başkanı'nın kim olacağı tartışmalarının yanına, bundan sonra FED'in bağımsızlığı da çok konuşulacak konular arasına girmiş durumda.

Tüm bu gelişmelerin ekonomi üzerine etkilerine geçmeden önce kısa kısa da olsa yurtiçinde neler olduğuna da bakalım ve değerlendirmemizi bunlarla beraber yapalım.

Yurt içinde gündem; TÜİK'in açıkladığı %0,89 luk aralık ayı enflasyonu ile 2025 yılı enflasyonunun %30,89 ile bittiğini gördük. 2026 yılı için ise OVP'da %16 enflasyon oranı hedeflendiğini biliyoruz. Ancak hafta içinde dikkat çeken olay, Merkez Bankası başkanı Karahan ve Bakan Mehmet Şimşek'in Londra görüşmelerinde yaptıkları sunumda söyledikleri oldu. Karahan, önümüzdeki iki ayda enflasyonda dalgalanma olabileceğini ama genel eğilimin aşağı yönlü olduğunu ifade etmiş. Mehmet Şimşek ise sunumunda gıda enflasyonuna dikkat çekip, 2026 sonunda beklenen enflasyonu %19 olarak sundu.

Bunun anlamı şudur. "Yabancı yatırımcı arkadaşlar, Ocak ve Şubat'ta biraz yüksek enflasyon rakamı görünce paniklemeyin. Biz sıkı para politikasına devam edeceğiz ve genel anlamda enflasyon düşmeye devam edecek. Ama bu süreçte OVP belirtildiği gibi enflasyonu %16 ya çekip, faizlerin çok düşmesi ve TL'nin cazip olmaktan çıkmasını istemiyoruz, onun için enflasyonu biz %19 olacak diyelim siz %23 gibi planlayın. Buna göre de TL mevduat faizlerini de %30 'lu seviyelerin üzerinde tutarak sizlere reel kazanç sağlamaya devam edeceğiz" sizde sıcak para getirmeye devam edin demek istemektedir.

Diğer taraftan devletin BES katkı payını düşürmesi, 30 eur'ya kadar olan gümrüksüz alışverişin kaldırıldığı vb uygulamalarla gerek ithalatın, gerekse devlet sübvansiyonlarının azaltılarak giderlerin azaltılması, gelirlerin arttırılmasına yönelik maliye politikasını destekleyen uygulamalar olarak gördük. Bunu, emeklilere dönük ücret artışlarında hala tepkileri azaltacak politika tercihine geçilmeyerek sınırlı yapılan artış kararlarında da hisseder olduk.

Siyasete baktığımızda ise milletvekili transferleri konusunda çabaların sürdüğu ve gerek Terörsüz Türkiye kapsamında yapılacak değişiklikler, gerekse Tayyip Erdoğan'ın yeniden aday olmasının sağlayacak Anayasa değişikliği için referanduma gidilmeyecek şekilde 400 milletvekili sayısına ulaşılmaya çalışılmaktadır. Bu süreç tamamlana kadar transfer için her türlü yol denenmeye devam edilecek gibi gözükmektedir.

Tüm bu yaşananları bir arada değerlendirdiğimizde,

-Altın'ın gerginliklerden beslenmeye devam edeceğini ve kısa vadede bu konuda bir rahatlamanın olmayacağı kanaati oluşmakta.

-Petrol fiyatının İran gerginliği ile bir miktar yükselmiş olsa da, orta vadede gerek Venezuela kaynaklarının daha çok devreye girmesi, ABD'nin üretimi artırmak için daha fazla sondaj yapacağı ve elektrikli otomobil vb uygulamalar nedeniyle petrol talebinin, petrol arzının altında kalacağı ve petrol fiyatlarının yeniden aşağı doğru 60 USD'ın altına gerileyeceği düşüncesindeyim.

-Kredilerin açılması: sıkı para politikasına haziran'a kadar devam edileceği ve bu süreçte bankalar üzerindeki kredi büyüme sınırının kaldırılması veya gevşetilmesine geçilmesini beklemiyorum. Nakit döngüsünde sıkışan firmaların, yapılandırma ile borçlarını vadeye yayarak likiditelerini rahatlatma tercihinin sıkça kullanılacağı bir dönem geçireceğiz. Bankalar açısından da takibe geçmek yerine, üstelik faizler düşerken yüksek faizden yapılandırma yaparak hem kar edip hem de tahsilat yapmayı tercih etmek isteyeceklerdir.

-Döviz kurunda ise ilk 6 ay süresince, sınırlı artışlar göreceğimizi ve bu dönemde afaki kur artışına müsaade edilmeyeceğini anlamaktayız.

-TL mevduat faizlerinin hızla şekilde düşmesinin istenmediği ve düşüşün ilk yarı boyunca oldukça yavaş devam edeceğini tahmin edebiliriz.

-Siyaset arenasında yakın zamanda önemli bir dalgalanma beklemiyorum. En büyük sıkıntı DEM'in çıkarılmasını beklediği yasal düzenlemelerin yapılamaması ve "Terörsüz Türkiye" projesinin sıkıntıya girmesi olabilir.

-Ocak ayı enflasyon verisi ile birlikte TCMB faiz indirimi kısa vadeli dursa da, faiz indirimlerine devam edileceği kanısındayım.

-Borsa'nın sanayi endeksli ağırlıklı artışlara devam ederken, Bankacılık endeksinin bir süre soluklanacağı Şubat sonrası tekrar faiz indirim beklentisi ile artış göstereceğini düşünmekteyim.

Şimdilik hoşçakalın, sağlıklılıkla kalın.

Zafer ÜNAL / Fark Kurumsal A.Ş.